

VOINTA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 Lei.
Pe jumătate an 50 Lei.
Pe trei luni 25 Lei.

ZIAR DE PROPAGANDĂ NAȚIONALĂ.

APARE ÎN FIECARE DUMINECĂ SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad,
Strada Vicențiu Babeș Numărul 6

Serbările „Astrei” la Arad.

Arad, 12 Nov. 1924.

În zilele de 8 și 9 Noemvrie au avut loc în Arad impunătoarele serbări ale Asociației „Astra”.

După serbările pentru Avram Iancu, serbările dela Arad au venit să ne încredințeze că Asociația „Astra” a început, cu hotărâre și râvnă gata să treacă peste toate piedecile, — *ofensiva culturală, mai necearsă și mai urgentă acum ca oricând.*

Un alt fapt care ne-a îmbucurat pe toți, a fost participarea celor doi mitropoliți ai Ardealului: Nicolae al Sibiului și Vasile al Blajului.

Viața și progresul neamului românesc reclamă cea mai strânică solidaritate națională. Acest adevăr a pătruns toate adevăratele inimi românești din acest frământat Ardeal care vrea lumină și bunăstare.

Noi salutăm cu tot entuziasmul ofensiva culturală pornită cu atâta vigoare de vechea noastră „Asociație” și ne închinăm în fața acelor cari, în fruntea acestei instituții de cultură, își închină priceperea și energia luminării poporului românesc.

Coloanele acestei modeste gazete vor fi totdeauna deschise pentru faptele „Astrei” muncitoare și îndrumătoare.

GLASUL NOSTRU.

În vremea aceasta de dezorientare produsă de dușmanii noștri, găsim un bun prilej să adresăm aderenților noștri un cuvânt de încurajare.

Trăim vremuri, în cari vrășmașii noștri voesc să se folosească de mișcarea noastră în favoarea lor, discreditându-ne, înainte de ce am fi dat țării, tot ce aceasta așteaptă dela noi.

Noi, în fața puhoiului strein și a consăngenilor noștri înstreinați, cărora ne este rușine a le zice „români”, ne-am înghiebat în organizații pătrunse de cel mai sincer și curat patriotism, ca să servim de un puternic zid întru apărarea și conservarea țării noastre.

Acesta este adevăratul rost al organizării noastre, și fieștecare fascist, care nu poate fi decât bun român, trebuie să fie pătruns de această grijă a noastră pentru țară.

Natural, prin ceea ce am făcut până acum, n'am făcut totul. Îndeplinirea chemării noastre de acum urmează numai. Această chemare nu trebuie să fie înțeleasă însă din partea aderenților noștri, alifel, de cum li-se arată de către conducerea noastră. Ori ce fapte izolate, săvârșite chiar din cel mai curat patriotism, dar fără știerea și aprobarea conducerii noastre nu pot să aibă rolul binefăcător pentru țară, căci dușmanii noștri la fiecare pas caută să ne discrediteze și să ne arate ca pe niște turbulenți, cari prin anarhie și disordine dorim să dărâmăm România, în-

tregită cu sângele atâtor viteji români! Să nu dăm deci nici un prilej prin faptele noastre, ca să putem fi acuzați de așa ceva. Să nu facă nimic ce-ar putea folosi dușmanilor și strica țării!

Să ne îngrijim de întărirea organizațiilor noastre, în cari să domnească adevăratul patriotism și cel mai curat românism. Dar, să nu ne perdem energiile pentru lucruri de nimica, pentru că atunci când va avea țara nevoie de noi, să fim cu puteri oțelite gata pentru orice jertfe ce ni-s'ar cere.

Cuvântul conducerii noastre va fi atunci un ordin sfânt, care va trebui să-l asculte fiecare fără șovăire, dar și până atunci să nu facă nimeni nimic de capul lui, ci să asculte de sfaturile noastre, așa după cum cere adevărata disciplină fascistă.

Cu bine deci înainte! *F.N.R.*

Drapelul Românesc.

S'a scris de multe ori că niște străini cu ocaziunea sărbătorilor naționale arborează câte un drapel, care seamănă a fi mai curând o sdreanță.

Poate că o fac în formă de batjocură. Între acești prieteni îl numărăm și pe jidanul Gerran Friș din Agriș jud. Arad, care scoate în loc de drapel o sdreanță de o palmă și dacă s'ar putea recunoaște culoarea poate amrecunoaște în acea sdreanță o bucată din drapelul maghiarilor scăpat la fuga dela Ciuci. Acum nu-i mai silesc autoritățile să scoată drapele, îi rugăm deci să ne slăbească cu dragostea, iar pe autorități le rugăm să pretindă ca acela care scoate drapel să scoată în adevăr drapelul treicolor românesc și nu sdrențe.

Cavalerii ordinului „Mihai Viteazul” și Improprietărirea.

— Un demers pe lângă Rege. —

După cum se știe, pe biroul Senatului a fost depus, din inițiativă parlamentară, un proiect de lege pentru improprietărirea, la frontiere, cu câte 25 ha. pământ, a cavalerilor ordinului „Mihai Viteazul”.

Proiectul acesta fusese încuviințat de Suveran, care și exprimase bucuria de a-l fi văzut întocmit. El a venit în discuția Senatului, unde a fost susținut călduros de mitropolitul primat.

Totuși în ședința aceea de noapte, senatorii s'au împotrivit proiectului, susținând că improprietărirea decorațiilor cu „Mihai Viteazul” ar pricinui nemulțumirea tuturor celor cu drepturi de improprietărire și în special a celor purtători de alte decorații de război. S'a spus atunci, că unele decorații „Mihai Viteazul” n'au fost obținute pentru merite excepționale, că e foarte delicată stabilirea unei deosebiri între cei cu drepturi de a purta această cea mai mare decorație de război și cei fără drepturi, precum și precizarea dacă decorații cu ordine mai puțin importante n'au săvârșit cumva fapte cari să-i facă a merita „Mihai Viteazul”.

Și dezbaterile proiectului a fost amânată.

Sâmbătă seara, cu prilejul anualului banchet oferit de Suveran cavalerilor ordinului „Mihai Viteazul”, aceștia au rugat pe rege să intervină ca unul care a întocmit proiectul fundației „Regele Ferdinand a cavalerilor ordinului Mihai Viteazul”, pentru reluarea discuției.

Suveranul a făgăduit că va face demersurile necesare și — se speră — că proiectul va fi readus în discuție.

Domnii senatori le spunem în chestia improprietării cavalerilor ord. „Mihai Viteazul” următoarele: De ce n'ați protestat împotriva miilor de improprietări ilegale cari s'au făcut; de

CÂNTECUL PLUGARULUI

de V. MILITARU.

ce nu v'ați pus cuvântul în cumpănă ca mulți dintre cei cari aveau dreptul să capete pământ și n'au căpătat — să-l capete; de ce n'ați protestat contra exproprierilor în care latifundiarul unguri și jidani din Ardeal au fost gentili cruțați?!

Pentru protestul vostru i-ați aflat pe acești eroi? Altă țară și-ar fi cinstit altcum vitejii!

Să vă fie rușine!

După adunarea gen. a „Astrei”

Retrăind clipe de înălțare sufletească a timpului, când „Asociația pentru lit. și cultura poporului rom.” a fost un sanctuar al vieții noastre naționale, de pragul căruia se sfărmau toate patimile, unindu-se într'un mănunchi de energie națională, toate nzuințele și aspirațiunile neamului nostru, nădăjdindu-mă cu atât mai vârtos astăzi împlinirea chemării de apostolat cultural românesc al acestei instituțiuni.

Intorsătura istorică a vremii, când libertatea națională deschide larg fiecărui popor porțile dezvoltării și a progresului, ne cere în același timp aportul nostru național la opera de civilizație universală.

Ori pentru împlinirea misiunii neamului nostru în paginile istoriei viitoare, trebuie în primul rând asigurată o existență solidă națională, în o largă dezvoltare a calităților sufletești ale neamului, deodată cu înlăturarea întunecului ce ne apasă răspândind lumina și căldura învățământului.

Am susținut nu odată, că propășirea noastră culturală, nu o așteptăm dela vrajba partidelor politice, nu dela politică sau dela schimbarea guvernelor ci dela dragostea de neam a fiecăruia, dela munca, devotată a cărturarilor din mijlocul maselor locuitoare și mai presus dela organizațiunile noastre culturale ferite, de cangrena vieții politice și a veleităților personale.

Și avem doar atâtea de făcut. Piatra și tencuiala construcțiilor școlare nu se vor încălzi, nici vor da raze de lumină dela sine, fără să ducem toți, cei cari nu văd în România-Mare o ocazie de jupuit și ocazie de pricopsire, câte o schintie de lumină și îndrumare în sufietul celor dornici de înaintare.

În fața monstruoasei noastre stări de analfabetism, de flagel al boalelor și mortalității, concubinaj și în fața exploatarei din partea streinilor, răspândire a ideilor subversive internaționale, baptiste, bolșeviste, unde sunt de cinci ani secțiile Asociației, broșurile de propagandă, bibliotecile populare, conferințele și casele culturale, cursuri de analfabeți, colecționarea literaturii populare, dezvoltarea artei, portului, cântului românesc, sprijinul material al guvernelor în locul banchetelor cu șampanie dela inaugurarea politică a unei școale rurale, cu tîmăierile bujorești și cu ploia de decorații în mijlocul întunecului satelor noastre?

Iată ce nădăjdum, că se va face, după discursurile dela adunarea gen. a „Astrei”, iată „semnul în care vom învinge.”

Reforma agrară.

Un titlu sub care s'ar putea înșiră o covârșitoare parte a fără-delegilor guvernării actuale, — și o operă, care avea menirea să steargă nedreptățile seculare suferite de țărănul român. De fapt însă speranțele legate de aceasta mare operă de dreptate națională nici pe departe nu s'au împlinit în măsura, în care o cereau interesele superioare ale statului. Reforma agrară, așa cum se face, este mai de grabă un izvor de răsvrătire și bolșevizare, de cât unel de mulțumire și satisfacție acelor ce urmează să fie improprietăriți. Aceasta nu numai prin felul ilegal cum s'au expropriat mulți moșieri, ci indeosebi din cauza incetinelii cu rea credință și a nepriceperii cu care se fac improprietăriile. Anul trecut, după ce patru ani de arândul s'a acceptat formula improprietării provizorii, anunțându-se cu mare sgomot, că acest provizorat nu va dura numai până'n toamna anului 1924. A sosit toamna și în cursul anului trecut nu s'a făcut aproape nici o improprietărire definitivă. Provizoratul s'a mai prelungit deci și pentru anul agricol în curs și sigur și pentru cei viktori dacă ar mai guvernă și atunci politica actuală, care din meschine interese de partid cu dinadinsul menține aceasta stare de pescuit în tulbure. Păcătoșenia aceasta se mărește apoi și mai mult prin întârzierea cu care subdurata acestui provizorat, consecvent se fac distribuiri anuale ale pământurilor. Căci nu este de ajuns, că sub false pretexte, se incunjură accelerarea improprietării definitive, dar pentru ca debandada să fie și mai mare, repartizarea loturilor se face în fiecare an din nou. Priviți pământurile destinate pentru improprietărire, colonizare și arendă de reserve, și veți vedea că acelea și azi în luna Noemvrie, fără puțin excepții, vor zăcea nelucrate, întelenite. Acesta se practică deja în a șaselea an!

Consecințele: evident o micșorare a producției noastre agricole. În mod fals însă unii teoreticieni în materie de politică agrară interesează consecințele aceste le leagă de reforma agrară în sine, ca de un salt revoluționar în schimbarea regimului nostru agrar, și nu de felul cum aceasta este executată. Dar nu numai atât. Guvernele perindate n'a făcut nici în alte privințe nimic pentru intensificarea sau cel puțin menținerea nivelului vechii noastre producții agricole. Deși în mod firesc actualul regim agrar reclamă o modificare a instituțiilor de promovare a agriculturii moștenite dela vechiul regim agrar latifundiar, nu s'a făcut nimic în aceasta direcție. Învățământul nostru agricol a rămas în cadrul vechi și întru nimic nu s'a schimbat după cerințele noiei meniri a agronomului; instituții noi de îndrumare agricolă nu s'au creat iar celor rămase sau înființate după tipul vechiu li s'a luat posibilitatea oricărei propagande agricole, reducându-le dela pure „modele” pentru administrații de „moșii”, ale căror vremuri au

trecut. Nu s'a făcut nimic nici pentru organizarea agriculturii în general, ca cooperatie, ca credit agricol etc. Dacă s'a făcut ceva pentru producția unei țămuri a agriculturii, s'a făcut în felul cel mai simplist și natural ineficace, cum este cazul premiilor pentru însămnântările de grâu.

Bilanțul reformei agrare deci spre durerea noastră a tuturor, este: sub raport moral izvorul unor nelincetate agitații și nemulțumiri, iar sub raport economic un desechilibru permanent al producției noastre agricole. În mod clar însă aceasta stare de lucruri nu este pricinuită nici sub un raport nici sub celalalt, de schimbarea revoluționară a regimului nostru agrar operată prin reforma agrară, ci este păcatul politicii noastre de guvernare, care până azi în nici o manifestare a ei n'a putut să se ridice deasupra intereselor pure de partid. Dacă radicala purificare a moravurilor noastre politice nu se poate încredința guvernărilor noastre de origină „istorică” am putea să ne așteptăm, ca cel puțin atunci când se pune în joc liniștea și temelia țării să se poată ridica la înălțimea de abnegațiune, care la alte popoare este minimul de datorinți. Dar este zădarnică așteptarea noastră. Atunci să nu se mire însă de soartea, ce fatal îi va lovi, poate când le-a fi mai dragă lumea!

Reforma agrară pe lângă multe altele este un motiv de asemenea temeri!

G. M.

Autoritățile din Ardeal prigonesc ziarele românești.

Ziarul unguresc din Timișoara „Temesvári Ujság” a înserat în unul din numerele trecute publicația D-lui Demenescu, director de birou la Curtea de Apel din localitate, prin care aducea la cunoștința publicului interesat, punerea în licitație a 120.000 tone de hârtie maculatură, provenită dela Curtea de Apel.

Faptul că d. Demenescu nu a înserat această publicație în nici un ziar românesc a stârnit o vie nemulțumire în presa românească din Banat, care remarcă cu drept cuvânt că așa cum s'a procedat, dovedește că d. Demenescu nu s'a adresat decât negustorilor minoritari. Faptul este caracteristic. Oare această maculatură nu și-ar fi găsit amatori și în publicul românesc, care — cum e și firesc — nu citește ziarele străine?

Același lucru îl face și d. Oct. Putici care publică în același ziar și chiar în același număr, o „publicație de licitație” căutând clienți între străini pentru marfa unui datornic al Băncii Bănătene.

Este prielajul să vestejim această lipsă de sollicitudine a autorităților românești pentru presa română, al cărui ros se vede că nu-l înțeleg.

Cazurile sus citate dovedesc această nenorocită atitudine a slujbașilor guvernului, față de cel mai bun mijloc de propagandă civică și națională.

Continența trustrilor de hârtie, nu se prea sinchiesc de rostul capital al ziarelor românești în țara aceasta. Ceeace îi interesează pe ei, este rentabilitatea afacerii.

Cetiți și răspândiți ziarele:

**VOINȚA POPORULUI
CLUJUL ROMÂNESC**

ROMÂNII!

În numerile precedente ale ziarului Vi-s'a vestit înființarea unei bănci în orașul Arad.

Fascia Națională Română văzând necesitatea aceasta, a hotărât ca banca să se înființeze — numindu-se „Banca Românilor” — în cel mai scurt timp posibil și să dea tot sprijinul de lipsă la înființarea cooperativelor de producție în primul rând, cari în străinătate au dat rezultate atât de bune.

Voim ca tot prin bancă să se sprijinească atât comerțul, cât și industria română; meseriașii și țărânii români. Voim ca Românii să aibă un izvor de sprijin; voim ca rodul muncii voastre să fie al vostru și nu al lipitorilor.

Avem multe bănci, dar ale cui sunt și ce folos aveți pe armator? Dacă cereți vre-un ajutor dela vr'una din ele, căpătați, — numai cu interese de speculă, dar mai totdeauna sunteți respinși.

Banca aceasta, care se va înființa este a voastră, pentru voi se înființează și nime nu se va putea îmbogăți, doar este izvorul de ajutor al mulțimei lipsite.

Incepem cu un capital mic, deocamdată se vor emite numai 2000 acțiuni, prețul uneia este 500 lei, total 1 milion. Deci se dă puțină fiecărui om sărac să semneze acții după putere, având și înlesnirea de a plăti acțiunile în 3 rate. La rata primă se mai adaugă 20 Lei de acție pentru spese.

Invităm pe toți aceia cari voesc să semneze acții, ca prin scrisoare să ne anunțe aceasta până la 30 Noemvrie a.c. arătând și numărul acțiilor, ce voesc să le cumpere. Totodată se va vărsa tot până la această dată, adică 30 Nov., și rata primă (30% din capital plus 4%, după capital, spese la „Banca Victoria” Arad în contul „Banca Românilor” din Arad.

Membrii noștri vor semna lista care se află la șeful organizației din acea localitate.

Dupăcum vedeți, am început o luptă grea, dar nădăjdum că cu ajutorul lui Dumnezeu și al vostru vom ajunge acolo unde trebuie.

Fraților, banca aceasta este numai a noastră a Românilor; fiți la înălțimea chemării voastre, nu stați pe gânduri, ci arătați streinilor că Românii este stăpân în țara lui și poate să facă și el lucruri mari. Aveți copii, pe cari nu trebuie să-i lăsați pe drumuri; gândiți-vă la ziua de mâine și nu uitați proverbul bătrânilor noștri: „Adonați bani albi pentru zile negre”.

Aceste sunt sfaturile pe cari le primiți dela conducătorii voștri. Și a'ci trebuie să fim împreună cu mic cu mare, jurământul depus ne leagă până la moarte și la bine și la rău.

Înainte voastră s'au închinat toate greutățile și acum această jertfă ce este pentru voi oameni încercați? Cu fruntea ridicată să mergem înainte și putem fi siguri de izbândă.

Cu Dumnezeu!

**FASCIA NAȚIONALĂ
ROMÂNĂ.**

Un pas înainte.

Domnul Prefect al orașului Satu-mare, printr'un ordin dat, a revocat din servicii pe toți funcționarii — unguri și jidani — cari nu cunosc limba statului. Adeacă a concediat cam 60 de funcționariști streini de neamul nostru rămășițe a vremurilor sinistre de eri.

Acum aceștia, cu frepezeala fulgerului, au alarmat imediat întreaga presă jidovească din Cluj și Brașov, pentru a le lua apărarea și a critica aspru gestul rigid al numitului Prefect Intervenții prin parlamentari și avocații români pentru „nedreptatea” ce li s'a făcut. Pretinzându-se repunerea lor în post și îndepărtarea lor pe cale disciplinară și nu așa netam-nesam alun-gați în cap de iarnă... etc. etc. — Ziarele s'abiară ca din gura șarpelui, intervenții se fac. Prefectul nu se lasă...

Ne-am interesat mai deaproape și am fost informați, că de fapt cam 20 de inși au fost concediați pe ziua de 1 Decembrie a. c., pe motivul că nu pot face față îndatoririlor impuse, iar restul au fost invitați să-și înainteze cererea pentru pensionare pe ziua de 1 Ianuarie 1925, tot din același motiv.

Vasăzică gestul Domnului Prefect nu-i atât de „rigid” dupăcum îl consideră numitele ziare jidovești... Că e viața grea, că e iarnă, că e frig, astea toate-s adevărate. Întrebăm însă pe „Keleti Újság” și pe „Brassói Lapok” — că ce fac funcționarii români dați afară de pela întreprinderile ungurești și jidovești? Ori astora nu le este frig și aceștia nu rabdă foame? Ori,ăștia trebuie să sufere și să umple satele pentru că sunt români? Ori sântem silți să facem administrația și pe mai departe cu unguri și pe ungurește, adeacă o politică de stat în stat, diriguată de comunicatele a numitei prese jidovești...

Știm foarte bine, că nici o întreprindere industrială streină nu angajează funcționari români, că oficiile publice gem de streini și când se desch de un concurs se prezintă câte 50—60 de candidați români și în cele mai multe rânduri se angajează cei streini cu protecția nu știu cui.

În fine, suntem în al șaselea an de regim românesc și totuși acești funcționari, în mâinile cărora e încredințat destinul orașului Satu-Mare — nu s'au trudit să învețe cătuși de puțin românește, sigur, din ură față de statul românesc!

Câte stăruințe, câte cursuri, câte încurajări; dar toate zadarnice. E învederat cu nu vreau să învețe românește și pace. Vreau să-i tolerăm cu forța și să ne pună bețe în roate, zădărniciind bunul mers al administrației noastre. Doar câți din ei n'au fost în prinoare și întorcându-se după un an, doi, vorbeau destul de bine italiană sau rusească. Ori vorba românească e atât de st-eină sau grea? să nu se prindă de fel de ei?

Gestul dlui Prefect de Satu-mare e unul dintre cele mai frumoase dovezi făcute din adevărat sentiment național. Și așteptăm să-l imiteze și alți simpatici domni Prefecți.

Se zice:

Că un jidan cu numele Freund din Nădlac a fost pedepsit pentru insultă adusă țării în fața autorităților cu o amendă de 1000 lei! Să ne mirăm atunci, că aceștia se simt stăpâni la noi acasă și ne batjocoresc cum ei vreau!

STUDENȚII OFICIANȚII!

puteți cumpăra
foarte ieftin
GHETE și PĂLĂRII
la magazinul românesc
din Arad al lui

MARCU BOTA
Bulevardul Regele Ferdinand
27.

Cum ne batjocoresc ungurii în țara noastră!

Oradea-mare, 10 Nov.

După sistematica și neîntreruptă sfidare pe care zilnic ne-o aruncă în față, publicitatea minoritară sub toate formele ei de manifestare, iată-ne ajunși și'n situația de a ne vedea insultați și de pe scena teatrului unguresc din Oradea-Mare.

Emisarli „Ungurilor care se deșteaptă” au umplut și teatrele maghiare dela noi, îndeplinindu-și cu succes îndatoririle ce și-au luat față de irenditismul unguresc. Astfel, artistul Istvan Martinek, supus ungur, angajat la teatrul maghiar de aci, cu aprobarea ministerului artelor din București, în seara zilei de 31 Oct. a. c. a avut cinismul și îndrăzneala de a ne insulta și batjocori în plină scenă la reprezentația piesei „Manevrele” (Tatarjaras).

Într'o replică, acest artist, în aplauzele publicului din sală a rostit și cuvintele: „Am venit până aci în patru-lare, prin satele acestea puturoase de valahi!”

Cine nu știe că a bűdös oláh (valah puturos și spurcat) era cea mai obișnuită expresiune de dispreț adresată de unguri românilor noștri?

Dar românii din sală abia au tresărit... căci abia a doua zi serviciul de siguranță e sesizat de agentul său de serviciu.

Directorul teatrului maghiar Laszlo

Grof chemat să dea explicații asupra atitudinii ce-a avut-o angajatul său, a recunoscut faptul, dar a dovedit că'n textul cenzurat al piesei expresia preferată de Martinek nu exista.

A mai arătat că consiliul disciplinar al teatrului convocat în ședință extraordinară, recunoscând vinovăția artistului Martinek, l'a pedepsit cu amenda salariului pe o lună, precum și cu invitația de a-și cere scuze prin presa locală...

Vinovatul a declarat că a fost beat... Punându-se sub adăpostul improvizatei (!) și într'o atitudine de victimă, a cerut șeful siguranței locale: „să-l tragă 25 de trăgători” decât să-l treacă peste frontieră.

Emisarul Budapestean a fost expulzat

Expulzarea a fost, pentru obrasnicul oaspe al țării noastre, cea mai mică pedeapsă ce i-se putea da. Că publicul românesc din Oradea-Mare n'a protestat contra insultei ce s'a adus neamului românesc, n'o putem înțelege. Să fi pierit acolo până și ultima urmă de demnitate națională? Așteptăm protestările presei jidavești dela noi contra expulzării lui Martinek.

„Adevărul”, „Dimineața”, „Lupta”, etc., dacă n'ar protesta împotriva expulzării acestui porc, n'ar mai fi în nota lor obicinuită!

Spicuri din doctrina națională fascistă din România.

XV.

Așa Grecii, colonizează Macedonia și vechiul regat elen, numai cu conaționali de-ai lor — în detrimentul bineînțeleas al minorităților românești și bulgare cărora le-a închis și sechestrat școlile, bisericile și pe alocurea chiar și avutul. Acelaș tratament îl suferă și minoritatea turcă din Grecia.

Bulgarii s'au descotorosit de Greci, iar pe Rușii invadați în țara lor, deși de aceeași rasă, când au văzut că încep să constituie o primejdie, au început prin a-i expulsa (sub forma îndulcită a repatrierilor), iar pe majoritatea dintre ei i-a parcat în lagăre, instalate în regiunea mlăștinoasă a Varnei, unde trăesc sub un regim de prizonieri politici.

Dar și în țările apusene: Olanda, Elveția, Anglia, Belgia, Franța, Germania, Austria, țările Scandinave, legi riguroase combat invazia streinilor și fac imposibilă, grea de tot, ca să nu zicem imposibilă viața lor. E un numerus clausus deghizat pentru streini, întocmit pe bază de severe legi polițienești și legi muncitorești de protecție a muncii naționale.

În Statele-Unite cel puțin există un numerus clausus oficial. Legi de o strictețe deosebită reglementează și limitează intrarea streinilor. În liberala Americă, cine n'are mijloace de existență asigurate pe un timp oarecare și nu e absolut sănătos, nu poate pătrunde nici măcar în limita numărului admis.

În Elveția, o altă țară, care se dă ca exemplu de libertate, un control sever și legi neîblânzite stabilesc condițiile în care cineva se poate stabili în confederația elvețică, chiar când vine pentru a se distra și cheltui bani. Cei cari vin pentru muncă se isbesc de regulamente dure

și de boicotul muncitorimei elvețiene.

Așa, nici un patron din Elveția nu angajează membri în afară de syndicatele naționale helvetiche. Or, porțile acestor syndicate sunt închise muncitorilor streini și deschise numai naționaliilor, în urma hotărârii recente a Federației muncitorilor elvețieni, întruniți în congres la Bienne. Și pentru naționali sindicalizarea e obligatorie, punct care am socotit util să-l adoptăm și în programul muncitoresc fascist.

Scriitorul acestor rânduri în epoca când reprezenta interesele economice ale României în Belgia și Ducatul de Luxemburg, a încercat în dese rânduri să plaseze dintre muncitorii români pripășiți pe la legăria din Bruxelles, la diversele industrii belgiene.

Cu toate relațiile întinse și trecerea de care se bucura în cercurile industriale și financiare belgiene, cu toate că nenorociții aceia cereau de lucru, fie măcar pentru mâncare, n'a reușit să-i plaseze, fiindcă cuvântul de ordine general în Belgia, deși nu e scris nicăiri, era de a nu primi un singur strein în serviciu, atâta timp cât un singur belgian se află fără lucru.

Franyo Zoltan și Poliția din Arad.

Cunoscutul aventurier internațional Franyo Zoltan a spart zilele trecute ușa redacției revistei „Genius” din Arad de unde a ridicat o samă de registre și scrisori parti ulare.

Directorul numitel reviste a sesizat poliția, dar Franyo Zoltan nici până astăzi n'a fost arestat.

Nu înțelegem slăbiciunea poliției din Arad față de-un exoroc în stil mare cum e Franyo Zoltan!

Din țările unde legea e sfântă acest individ primejdios a fugit. Va putea el opera nestingherit în țara noastră?..

Suntem foarte curioși d-le prefect Filotull...

Congresul catolic.

Românismul s'a arătat într'un mod extrem de tolerant și acum, cu ocaziunea acestui congres, ținut de curând în Arad. Autoritățile statului român au făcut din acest congres o serbare aproape oficială. Și bine ar fi făcut... Biserica trebuie să fie întotdeauna un izvor de înălțare sufletească a omului istovit de munca înfrățită inseparabil cu păcatele lumii moderne. Și la aceasta are drept fiecare om, fără considerare la națiunea din care face parte.

Bunavoința și credința din partea statului român este deci clar explicabilă. A fost însă aceeași bunacredință și din partea organizatorilor congresului? Afirmăm categoric, că nu! Pentru adunarea lumii la congres nu s'au întrebuințat numai mijloace cinstite; s'a desfășurat o propagandă și pe altă temă de cât aceea a catolicismului.

Fără comentariu un caz întâmplat aume:

— Domnișoară (o simplă dactilografă), de ce scrii așa de distrată și rău azi?

— Sunt foarte enervată, că azi trebuie să lucrez în birou, când locul meu ar fi la congres.

— Cum domnișoară, că Dta ești, după cât știu, de religie evanghelică.

Da, dar locul fiecărui ungur este azi la congres, fără deosebire de confesiune!

Un asemănător caz mi s'a întâmplat și cu un funcționar public superior.

Evident, că această atmosferă în jurul congresului nu s'a putut creia numai prin propaganda făcută în numele catolicismului, ci a fost și alta, una ascunsă, în numele maghiarismului. Astfel se poate explica și de ce la procesiunea de seara luau parte cu luminările în mână și ungurii de altă religie, de cât aceea catolică, ba mi s'a spus, că chiar și jidani.

Credem, că pentru susținerea afirmațiilor noastre nu mai avem nimic de zis. Tot asemenea nici organizatorii congresului pentru apărarea lor. Cel mult vor putea să ne îndrepte la viitoarea ocaziune și să nu mai facă confuzie între biserică și politică minoritară!

Videant consules!

G. M.

Mai mult simț național!

Ni se comunică din Păncota jud. Arad că cu ocaziunea vizitării birturilor din acea comună deși la jidani te îngropi în murdărie, numai creștinii și indeosebi Românii au fost pedepsiți cu sute și mii de Lei pentru că nu s'a aflat curățenie indelutitoare.

Dal dal tu biet Român ești sprijinit în felul acesta de ai tăi cei chemați. Tu ești murdar că doară pentru aceea și se spunea și ti se spune și azi în dos „bűdös oláh” „Român puturos”, dar ori cum ești, ești cu mult mai curat decât ori care pericunat. Ei sunt aceia, cari umplu jurul lor cu o duhoare pe care abia o poți suferi.

Și apoi dacă ne mai cugetăm și la murdăria sufletului lor, cu care infectează și pe așa de mulți Români de ai noștri, îți vine să să-i aduni pe toți să-i legi deolaltă și săi atunci în Mureș, Dunăre și celelalte râuri mai mari ale noastre, doară, doară vom fi în stare să curățim prin ele sumpca noastră țară de atâta murdărie trupască și sufletească de jidovi și jidoviți!

Iar până atunci și până nu ne vom convinge nu ne vine să credem că birturile Românilor și a creștinilor n'ar fi cel puțin așa de curate ca ale jidanilor.

Dacă am avea deja noi puterea în mână, pe care o vom avea sigur mai târziu, în 24 de ore ar dispărea toate crășmele din satele noastre și în locul lor ar înflori câte o casă națională culturală.

A apărut Numărul 2 din biblioteca „Fascei Naționale Române”:

„DUREREA NEAMULUI”
versuri de Iustin Ilieșiu.

Se află de vânzare la autor: Cluj str. N. Iorga nr. 2 și la Redacția noastră.

ȘTIRI DE TOT FELUL.

— Rugăm pe toți sincerii noștri aderenți să ne trimită sprijinul lor și pe on. abonați să-și achite de urgență abonamentul.

— La Arad a fost o consfătuire între grupul Goldiş din partidul național și averescani.

Să dea Dumnezeu să fie aceasta un început de unire a tuturor forțelor cinstite din toate partidele politice.

Se vorbește chiar de o contopire a celor două partide.

Premierea unei lucrări a drului Baheș în Franța. Profesorul dr. Victor Baheș, directorul institutului de bacteriologie, a fost înștiințat de către „Academia de științe” din Paris, că i s-a acordat premiul „Montyon” pentru lucrările sale despre pelagră.

Șezătoarele „Salonului Literar și Artistic”. A patra șezătoare a „Salonului Literar și Artistic” de sub presidenția poetului Al. T. Stamatiad, va avea loc în ziua de Duminecă, 16 Noemvrie, orele 5 p. m. în sala Palatului Cultural din Arad.

Vor da concursul: D-na Aurora Borel, d-șoara Onora Luca și dnii: Căpitan Al. G. goriu, Eduard Manole, locotenent I. Fortunescu, Octavian Lipovan, Antoniu Tocaciu, C. Pătuianu Al. Negură, etc.

Prețurile locurilor: Rezervat 25 lei, Stal I. 20 lei, Stal II. 10 lei, Stal III și Balcon 5 lei.

Biletele sunt de vânzare la Librăria Diecezană, Bulevardul Regina Maria și în ziua reprezentăției la casă.

Pentru studenți. Comisia bugetară a fixat în buget suma de cinci milioane pentru îmbunătățirea materialului laboratoarelor facultății de medicină, iar ministrul de finanțe a admis să se dea cincizeci milioane pentru clădiri de clinici.

— D-șoara Aurora Novac din Făget și dl. Atanasie Butariu comerciant în Ghioroc s-au logodit. Sincerile noastre felicitări.

— Universitățile din Iași și Cluj au fost deschise la începutul anului școlar fără slujbă bisericească.

Se zice că aceasta s'a întâmplat la dorința ministrului, ca să nu se poată aduna studenții creștini în grup prea mare.

Noi credem că aceasta a fost dorința jidovilor și a jidoviților.

Măcar vre-o câțiva șoactări-rabinari cu bărbi și cutite mari să fi fost de față ca să binecuvinteze iubita noastră studențime!

Batjocorirea limbii românești. Citim în „Tribuna Nouă” următoarele:

Un cititor ne trimite o carte poștală, care poartă și pecetea: „Fundatia Culturală Principele Carol.”

Această carte poștală a fost tipărită cu prilejul aranjării concertului violonistei canadiene Kathleen Parlow și trimisă, în sute de exemplare, publicului aradan. E opera Biroului de ziare Sandor (fost Kelet) din Bulevardul Regina Maria No. 16, din localitate.

Dăm câteva rânduri din această carte poștală:

„Arista de Violina American ne mai auzita și neîncrecuta care a fermecat și miscat o luna prin cantelel sau va da etc. un concert în seare etc.”

Aceasta se întâmplă în Aradul românesc, în anul 1924!

Uterior dl. Sandor desminte că acea „Cartă poștală” ar fi fost trimisă de d-sa. Cea cu pricina e d-na Janka Vársárhelyi, presidenta „Soc. maghiare pentru ocrotirea mamelor”.

Nu ne mirăm!

— La Iași și în întreaga țară au fost deținuți o mulțime de studenți și alți buni Români. Noi sperăm însă că niciodată nu vor putea fi deținuți toți cei buni și aceasta numai pe simplul motiv că încă n'are țara închisori unde să aibă loc 2/3 parte din locuitorii țării.

Văcăreștii au „oaspeți înalți”. Nebuna lăcomie după îmbogățire pe nedrept, — cine poate din averea statului, cine nu din a ori-cui! — a dat pe față Dunărea de păcate de care sunt pline foile azi. Sute de mișei au scăpat, dar unii, mai fără „noroc,” au fost prinși și trimiși la închisoare. „Văcăreștii,” temnița mare a Bucureștilor, are în-deosebi „norocul” de a găzdui azi „oaspeți înalți.” Iaca numai câțiva: Ionescu-Marița, fost până nainte cu o lună: directorul general al temnițelor din țară! Azi e în rândul hoților peste care eră pus ca cel mai înalt paznic și le-a furat ani de zile mănecarea și focul și toate, spre a se îmbogăți el... Uf, ce ticălos! Apoi: Generalul Văitoianu, mestecat în jaful cu pașapoarte; Livescu, sub-director general al teatrelor din țară, care și-a băgat mâinile în averea teatrelor, ca în a sa!, Zbârnea, deputat liberal din Basarabia și Caisân, senator liberal basarabean, cari au făcut mari mișelii.

Ce icoană tristă a zilelor ce trăim. Și te mai miri că tineretul de azi, neatinde de această putreziciune sufletească se ridică desădădădui împotriva răilor și cer zile mai curate.

Clădirea localului „Central studențesc” din București. Comitetul Central Studențesc din București, prin direcțiunea „Visuri Studențesti,” din Maiu a. c. și până acum a încercat mereu să formeze un fond cu care să înceapă clădirea centrului studențesc. Primăria capitalei a oferit terenul și pentru mărirea fondului necesar în ziua de 8 Noemvrie a. c. s'au format două comitete cari lucrează în afară de Comitetul Central Studențesc.

„Clubul... român” își continuă destăbila activitate sub firma de club politic al „Partidului naționalist al Poporului.”

În numele acestui partid care vrea să ia puterea în num-le culturii, la Arad se despoaie oamenii ca la drumul mare.

Am fi curioși să știm dacă dl. Nicolae Iorga care detestă jocul de cărți și pe cartofori, știe ceva despre acest „Club Român”, care-i compromite partidul la Arad!

Grevă universitară? Ministerul instrucțiunii publice a fost informat de siguranța generală a statului că în urma unei intruniri a studenților naționaliști din Iași, aceștia au hotărât că în cazul când dl. A. C. Cuza, ar fi suspendat dela catedra sa, să declare greva generală la toate universitățile.

În legătură cu aceasta ministrul a mai fost încunostiințat că studenții mediciști din capitală au fost convocați la o consfătuire pentru zilele acestea, la care se crede că vor participa și studenții dela celelalte facultăți.

Din partea noastră credem că dl. A. C. Cuza trebuie să fie reținut cu orice preț la catedra dela Iași unde astăzi d-sa e mai mult decât necesar.

„Acțiunea Românească.” Se chiamă o nouă revistă care a început să apară la Cluj. „Acțiunea Românească” apare pentru a sluji apărarea națională; ea va „lovi deopotrivă în străinul parazit și în românul necinstit și înstrăinat.”

Numărul I al frumoasei reviste clujene aduce următorul bogat și interesant cuprins:

Comitetul central: Cuvântul Acțiunii Românești către cititor: Prof. I. C. Cătuneanu; Acțiunea Românească și minoritățile. I. Istorie: Un simbol: Ioan Moța. — Dr. Valeriu Roman: Care este rostul nostru? — Dr. Valeriu Pop: Ofensiva contra ideii naționale. — Prof. dr. I. Hațieganu: Studențimea în mișcarea națională de acum. — I. Istorie: Dictatura internațională a jidovismului. — I. Straje: Se rupe mușamaua? — E. Onomicus: Câteva considerații asupra Crizei. — etc. etc.,

Redacția și Administrația: Cluj, Str. Bob. Nr. 7.

O recomandăm cititorilor noștri!

Tratamentul studenților închiși la Iași. Se afirmă că tratamentul la care sunt supuși studenții arestați la Iași e cu totul barbar. Camerele în cari sunt închiși sunt umede și neigienice.

Procurorul general dela Iași dl. Kesim (de ce neam o mai fi și asta?) să vede că i simpatizează pe acești studenți români ca și Manciu.

Din ordinul dlui general Manu au fost găsiți 11 soldați, cari lucrau via inginerului Fábán dela C. F. R. din Str. Brancoveanu 35. Suntem siguri că liferanții de soldați ca să lucreze pământurile ori viile dușmanilor noștri, — cari nu ne slăbesc din „bădăsolăh” și cari batjocoresc pe scumpii noștri soldați și le place să-i vadă flămânzi și zdrențoși, sperând că se vor bolșeviza — își vor lua pedeapsa exemplară.

Manifeste bolșevice în Basarabia. Autoritățile polițienești au descoperit în orașul Chișinău și în comunele învecinate un mare număr de manifeste în cari se anunță înființarea republicii socialiste moldovenești și se cerea populației să aibă încredere în viitorul apropiat.

S'au trimis numeroase patruli și agenți, pentru urmărirea și prinderea agenților bolșevici, cari au lansat aceste manifeste.

Aviz. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Dorobanților Nr. 41 (ș-oala confesională) am deschis un birou tehnic de arhitectură; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai de parte execut colanțării de totfelul de lucrări de zidiri, și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc. — Cu stimă: Teodor Cioban, arhitect.

Nu mai intrați în prăvăliile jidavilor!

— Sprijiniți pe negustorii români!

POȘTA REDACȚIEI.

Manuscrisele scrise cu creionul nu se publică.

Dlul I. Sfârcuș, Dubos. Am primit cu mulțumită și sincere salutări.

Fraților din Agriș. Despre cele trimise spre publicare, vom vorbi pe larg la prima întâlnire. Noi nu-i dăm nici o atențiune, fiindcă nu merită. De altfel vă veți convinge și dvoastră despre lucrul acesta.

B. P. C. în L. Se poate. Îți voi scrie mai pe larg.

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI „VOINȚA POPORULUI”

foaia care luptă din toate puterile pentru binele și înaintarea neamului nostru! Nu mai cetiți foile ungurești. Nu mai dați banul vostru celor ce ni-au batjocorit veacuri de-arândul și lucră și astăzi și uneltesc împotriva Statului Român!!!

„PODGORIA” MAGAZIN DE TEXTILE

ARAD

Bulevardul Regele Ferdinand I.

62

CROITORIA DE DAME

ELENA NEGUȘ ȘICLOVAN

ARAD • STRADA TURNULUI (LOVARDA) N-RUL 3.

CONFECTIONEAZĂ:

COSTUME, PALTOANE, MANTALE TAILLEUR
ȘI ORICE LUCRU
IN ACEASTĂ BRESLĂ,
PRECUM ȘI UNIFORME PENTRU ELEVE

EXECUȚIE IREPROȘABILĂ ≈ PREȚURI EXCEPȚIONALE.

SPRIJINIȚI MESERIAȘII ROMÂNI!

Nu uitați, că pe lângă mulții și bogații streini, în Arad trăiesc și muncesc din greu, dar cinstiți, și următorii meseriași români: — Sprijiniți-i! Sprijinindu-i pe ei, cât și pe medicii, inginerii, avocații, industriași și negustorii români, vă sprijiniți pe voi și răvna de progres a neamului.

VICTOR BOȘNIAȘ
prăvălie de piele

Arad, Piața Catedralei (Casa bisericii)

IOAN GOICEA
pantofar pentru domni și dame

Arad, strada Mihail Eminescu

TRAIAN ARDELEAN
măestru-pantofar.

Arad, Strada Consistorului Nrul 11.

SIMA NICOLAE
măestru-pantofar

Arad, Strada Eminescu Numărul 42.

PETRU ȘERBAN
măestru-pantofar

Arad, Strada Consistorului Nrul 10.

IOAN FILIMON
prăvălie de modă pt. bărbați și femei.

Arad, Strada Eminescu.

ANUNȚURILE, numai dela creștini, se primesc la Administrație. Prețul unui cm. pătrat este 2 Lei.